Asiantuntijalausunto

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

HE281/2022

17.01.2023

Lesel Oy

Lesel Oy

- viiden salonseutulaisen viljelijän omistama kalkkikaivosyhtiö
- kaivos sijaitsee Salon Kiskossa, keskeisellä paikalla suomalaista ruuantuotantoaluetta
- kaivoksen luvitus kesti 10 vuotta, ympäristölupa v. 2017
- päätuote on maanparannuskalkki, jota nyt myyty kahden vuoden ajan
- prosessi: louhinta, murskaus, kuljetus, levitys tarkkuuslevittimellä pellolle
- tavoitteena saada tuotteita myös muihin ympäristönhoidon osa-alueisiin, kuten vesiensuojeluun, teollisuuden päästöjen hallintaan
- vuotuinen louhinta- ja levitysmäärä nyt 10 000 tn (1000-2000 ha/v)

CAP-27 uudistus

- Uusi ohjelmakausi on käynnistymässä. Ohjelmakauden luonnos on nähtävillä. Maatiloille on ennakkotietojen perusteella tulossa sekä velvoittavia että vapaaehtoisia toimenpiteitä, jotka ratkaisevat tukitasot.
- Merkillepantavaa on, että pääpaino on ympäristötekemisessä enenevässä määrin:
  - Viljelysmaan kasvukunnosta huolehtiminen
    - Säännölliset viljavuustutkimukset ja toimenpiteet
  - Maan vesitaloudesta huolehtiminen sekä ravinnehuuhtoutumisten ehkäiseminen
    - Peruskalkituksella parannetaan maassa olevan fosforin muuntuminen kasveille käyttökelpoiseen muotoon.
    - Rakennekalkituksella parannetaan maan hiukkasrakennetta ja sidotaan maassa olevat ravinteet fosfori mukaan lukien maahiukkasiin, josta ne edelleen ovat kasvien käytössä pois talvihuuhtoutumilta.
  - Orgaanisen aineen määrän kasvattaminen
    - Suotuisat kasvuolosuhteet erikoiskasveille sekä saneerauskasveille

CAP-27 uudistus

- Näiden lisäksi on viljelijöiden suuntaan paineita saada Saaristomeren ravinnekulkeutumat maataloussektorin osalta kuriin.
- Taustalla on maatalouden heikko kannattavuus, joka on aiheuttanut perustoimenpiteiden, mm. kalkituksen vähäiset määrät, josta taas on aiheutunut peltomaan ph:n lasku.
- Kalkitusta tulisi lisätä lannoitteiden hintojen rajun nousun vastineeksi. Kalkituksella vapautetaan maassa olevia ravinnevaroja.

Kaivosmineraalivero maanparannuskalkkiin

- Mitään veroluontoista maksua ei tulisi kohdentaa maataloudessa käytettäviin maanparannusaineisiin. Kaikki maksut, jotka kasvattavat lopputuotteen hintaa, vähentävät kalkitusaineiden käyttöä. Tämän tyyppinen veropäätös olisi voimakkaasti ristiriidassa nyt neuvoteltuun uuteen tukikauteen, jossa tuottajia velvoitetaan näitä mineraaleja käyttämään tuotannossaan.
- Omavaraisuuden kasvattaminen elintarviketuotannossa tässä maailmanpoliittisessa tilanteessa on koko maan etu ja tavoite. Mahdollisella kaivosmineraaliverolla on välitön vaikutus viljelyn kannattavuuteen ja vaikeuttaa maatilojen tilannetta.

Kaivosmineraalivero pienkaivoksiin

- Lesel Oy on käynnistänyt oman kaivostoiminnan 10 v. kestäneen luvituksen jälkeen v. 2020. Pienelle, alkavalle yritykselle tällainen kaivosmineraalivero tuo välittömiä kustannuksia lisää, jotka on markkinatilanteesta riippuen pyrittävä viemään hintoihin, jotka edelleen nostavat kynnystä kalkitukseen.
  - Kalkkikivi on jalostusarvoltaan alhainen ja siksi esitetty tn-kohtainen vero heikentää tuottoa oleellisesti.
- Mikäli kuitenkin kaivosmineraaliveroon päädytään, tulee veron ulkopuolelle rajata alle 50.000 tn tuottavat yksiköt (vrt. pienpanimot).

LESEL



Farmarin oma
KALKKI

